ΈΤΟΣ Α'. ΈΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1890 ΑΡΙΘ. 30

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 36
ΚΑΙ ΣΤΟΑ ΜΕΛΑ ΑΡΙΘ. 11
ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
10 ΛΕΠΤΑ 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Ἐν Ἑλλάδι, ἐτησία Δρ. 6
» » ἑξάμηνος » 4
Ἐξωτερικοῦ ἐτησία Φρ. 10
» » ἑξάμηνος » 6

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ τελευταῖαι πρόοδοι τῆς ὑπερατλαντείου θαλασσοπλοΐας. Ὁ ὑπερῳ εάνειος πλοῦς ἐντὸς τεσσάρων μόνον ἡμερῶν (συνέχεια καὶ τέλος), ὑπὸ Φ. Π. — **Θεωρία τῆς προόδου** (συνέχεια), ὑπὸ Φρίκ. — **Ὁ γάμος παρὰ τοῖς καλλιτέχναις.** Ποιητὴς καὶ ζωγράφος. Κοινωνικὴ φιλοσοφία, (συνέχεια καὶ τέλος,, ὑπὸ Ροῦ. — **Σωσάννα Ραμὼ** (ἐπιφυλλὶς μετὰ εἰκόνων), ὑπὸ Maurice de Fos. — **Ἡ ἐπίσημος γαστριμαργία.** — **Ὠφέλιμοι γνώσεις.** — **Σκέψεις.** — **Εὐτράπελα.** — **Αἰνίγματα.** — **Ἀνταποκρίσεις τῆς «Φύσεως».** — **Ἀγγελία.**

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΤΛΑΝΤΕΙΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΠΛΟΙΑΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ο ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΣ ΠΛΟΥΣ ΕΝΤΟΣ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΟΝΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

Ὁ ἀριθμὸς τῶν προωρισμένων πλοίων τό γε νῦν ἔχον διά τινα γραμμὴν μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ κόσμου καὶ τοῦ νέου ποικίλλει σημαντικῶς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, καὶ μάλιστα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν· πολλοὶ ὀλίγοι δ' ἐννοοῦσι τὴν σοβαρότητα τοῦ δρομολογίου τούτου. Ἐπὶ τοῦ παρόντος πλέον τῶν τριάκοντα διακεκριμένων γραμμῶν, διαφόρων ἑταιρειῶν, ὑπάρχουσιν, ἐξ ὧν ἑκάστη διαθέτει ὁλόκληρον στολίσκον πλέον ἢ ἧττον σημαντικὸν διὰ τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπερατλαντείων τούτων γραμμῶν. Ἐκ τούτων ἓξ γραμμαὶ χρησιμεύουσι διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Λιβερπούλ, δύο τῆς Γλασκόβης, δύω τοῦ Λονδίνου. Τέσσαρες τοιαῦται γραμμαὶ συνδέουσι τοὺς γερμανικοὺς λιμένας πρὸς τὴν Νέαν Ὑόρκην.

Οἱ γαλλικοὶ λιμένες διατηροῦσι τρεῖς γραμμάς, διὰ τῆς Γενικῆς ὑπερατλαντείου Ἑταιρείας, διὰ τῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας τοῦ Βορδώ, καὶ τῆς Ἀτμοπλοϊκ. γαλλικῆς ἐμπορικῆς Ἑταιρείας.

Δύο ἕτεραι ἑταιρεῖαι διατηροῦσι ὑπερωκεανείους γραμμὰς ἀπὸ τῆς Ὁλλανδίας, δύο ἄλλαι ἀπὸ τῆς Ἀνβέρσης, μία ἀπὸ τῆς Καπεγχάγης, καὶ μία ἀπὸ τοῦ Πανόρμου, πλὴν αἱ τελευταῖαι αὗται πολὺ ὑστεροῦσι τῶν προηγουμένων κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν μετακομιζομένων ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Ἐν τούτοις αἱ ἠπειρωτικαὶ ἑταιρεῖαι ὑπερβαίνουσι κατὰ πολὺ τὰς Ἀγγλικὰς ὡς πρὸς τὴν μεταφορὰν τῶν ἐπιβατῶν, διότι ἐκ τῶν στατιστικῶν παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀμερικὴν μετανάστευσις καὶ ἰδίως ἐκ τῶν λιμένων τῆς Βρέμης, Ἀμβούργου καὶ Ἀνβέρσης, ηὐξήθη καταπληκτικῶς ἀπὸ τινων ἐτῶν.

Εἰς μερικὰς γραμμὰς μεταχειρίζονται ἀτμόπλοια εἰδικῶς διὰ τοὺς μετανάστας, ἐνῷ εἰς ἑτέρας μεταχειρίζονται πλοῖα εἰδικῶς τῆς πολυτελείας καὶ ἀναπαύσεως. Παρετηρήθη δὲ, ὅτι σπανίως συμβαίνει, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν τοῦ καταστρώματος τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ἐρχομένων νὰ ἐξισῶται πρὸς τὸν τῶν ἀπερχομένων ἐξ Εὐρώπης ἐκεῖ, ἐνῷ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν τῶν ἐνδιαιτωμένων ἐν τοῖς κοιτωνίσκοις τῶν πλοίων ἐπαισθητῶς εἶναι ὁ αὐτὸς ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιστάσεσιν. Τοῦτο δὲ προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι, οἱ λαμβάνοντες θέσιν ἐν τῷ καταστρώματι ἐπιβάται εἰσὶ μετανάσται, ἐνῷ οἱ λαμβάνοντες κοιτῶνας ταξειδεύουσι χάριν ὑποθέσεων, περιηγήσεως καὶ τέρψεων. Οὗτοι κατὰ μέγα μέρος εἰσὶ ἀμερικανοὶ ἐρχόμενοι εἰς Εὐρώπην διὰ περιοδείαν, καὶ ἐπιστρέφοντες ἀφοῦ ἐπισκεφθῶσι τὴν παλαιὰν ἤπειρον· προτιμῶσι δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ἐδάφους ἀποβίβασίν των, πλὴν ἐπειδὴ οἱ ἀμερικανοὶ εἶναι καὶ ταυτοχρόνως κοσμοπολῖται, τοῖς εἶναι ἀπολύτως ἀδιάφορον ν' ἀποβιβάζωνται καὶ ἐν Λιβερπούλ, Ἀν-

Ὁπλαρχηγὸς Κρῆς

βέρση, Χάβρη, ἢ Ἀμβούργῳ, ἐὰν γραμμή της συμφέρῃ αὐτοῖς κάλλιον ἑτέρας τινος.

Ἤδη ὅμως γεννᾶται ἡ ἀπορία, διατί ἡ Ἀγγλία κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὴν ὑπεροχήν της ἐπὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, καὶ ἐὰν αὗται μὴ ἱκανοποιούμεναι, τό γε νῦν ἔχον, θὰ ἐπιτύχωσι θᾶττον ἢ βραδύτερον ν' ἀνακτήσωσι τὸ ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν διαφυγὸν γόητρον. Τοῦτο φυσικῶς εἶναι ζήτημα, ὅπερ θὰ λύσῃ ἡμῖν ὁ χρόνος διὰ τῆς φιλοτιμίας τῶν ἐθνῶν τούτων, ἣν ταῦτα ποιήσονται ἀνάγκην.

Ἐκεῖνο ὅμως, ὅπερ δέον νὰ ἐξετάσωμεν ὧδε, καὶ ὅπερ ἀποβλέπει ἀμέσως τὴν πρόοδον τῆς ὑπερατλαντείου ναυσιπλοΐας καὶ τὴν περιέργειαν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, εἶναι ἂν τὰ διὰ τὴν ὑπερωκεάνειον ταύτην θαλασσοπλοΐαν κατασκευαζόμενα πλοῖα ἀπέκτησαν τὸ τελευταῖον ὅριον τῶν διαστάσεων καὶ πασῶν τῶν ἀπαιτουμένων εὐκολιῶν διὰ τοιούτους πλοῦς, καὶ ἂν ἡ μέση διάρκεια τῶν ταξειδίων τούτων θὰ μείνῃ ἓξ ἡμερῶν, ἢ πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι καὶ τὰ πλοῖα θὰ τελειοποιηθῶσι καὶ θὰ λάβωσι μείζονας διαστάσεις, καὶ ἡ πρὸς διάσχισιν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ ἀπόστασις θὰ συντμηθῇ εἰς τέσσαρας ἡμέρας μόνον, ἀντὶ τῶν ἀπαιτουμένων σήμερον ἕξ;

Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει τὸ μέλλον τῆς ὑπερατλαντείου ναυσιπλοΐας, δέον ν' ἀναμνησθῶμεν, ὅτι οἱ αὐθεντικώτατοι ἐπιστημονικοὶ ὅροι προεῖπον ὅτι, καὶ διὰ τῆς τελειοποιήσεως τῶν μηχανικῶν τύπων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρισθῶσι τὰ τελικὰ ὅρια ὡς πρὸς τὴν ἐλαχίστην διάρκειαν ἑνὸς ὑπερατλαντείου πλοῦ. Ἐν τούτοις τὸ ζήτημα εἶναι ἀμφίβολον καὶ οἱ ἀνωτέρω ὁρισμοὶ δυνατὸν νὰ σφάλλωσι ἐπὶ ἀρκετόν, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἀπροκαλύπτως, ὅτι ἐν τοιοῦτον ταξείδιον δύναται νὰ συντελεσθῇ εἰς πολὺ ὀλιγώτερον τῶν ἓξ ἡμερῶν διάστημα, πλὴν ὅμως τὸ πρόβλημα δὲν θεωρεῖται καὶ ἀδύνατον, ἀλλ' οὐδὲ καὶ προβάλλει πολὺ μεγάλας δυσχερείας.

Οἱ ταχεῖς σιδηρόδρομοι διανύουσι σήμερον τακτικῶς ταχύτητα 80 χιλιομέτρων καθ' ὥραν, τινὲς δὲ πεφωτισμένοι μηχανικοὶ διατείνονται ὅτι ταχύτης 100 χιλιομέτρων καθ' ὥραν θέλει διανύεσθαι προσεχῶς ἐν μέσῃ καὶ κανονικῇ πορείᾳ. Ὑποτιθέντες δ' ὅτι κατορθοῦται μόνον ἡ ἡμίσεια αὕτη ταχύτης ἐν θαλάσσῃ, ὁ ἀπὸ Λιβερπούλ εἰς Σάνδυ Χοὺκ πλοῦς δὲν θὰ διήρκει πλέον τῶν τεσσάρων ἡμερῶν. Ὥστε εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο τείνουσι νῦν ἅπασαι αἱ προσπάθειαι τῶν μηχανικῶν καὶ τῶν κατασκευαστῶν τῶν πλοίων. Ὅσῳ ταχύτερον θέλει συντομευθῆ ἡ διάρκεια τοῦ ὑπερατλαντείου πλοῦ, τόσῳ ταχύτερον θέλει αὐξηθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων ἐπιβατῶν.

Ἅπασαι αἱ ὑπερωκεάνειαι ἀτμοπλοϊκαὶ ἑταιρεῖαι ἐνεπνεύσθησαν ἐσχάτως ὑπὸ τῆς ἀληθείας ταύτης, καὶ πᾶσαι τείνουσι τὰς προσπαθείας των, ὅπως ἐπιτευχθῇ ὅσῳ τάχιον ἡ αὔξησις τῆς ταχύτητος τῆς θαλασσοπλοΐας ταύτης, ἥτις ἔσται τὸ τελικὸν ἴσως ὅριον τῆς προόδου τῆς ἀτμοπλοΐας. Δὲν πρέπει ἐπομένως νὰ ἐκπλήξῃ ἡμᾶς, ἐὰν λίαν προσεχῶς τέσσαρες μόνον ἡμέραι ἀρκῶσι εἰς μετάβασιν ἡμῶν ἀπὸ Γαλλίας εἰς Ἀμερικήν!

Ἡ ἔναντι παρατιθεμένη εἰκὼν παρίστησι ἓν τῶν ὡραιοτάτων καὶ μεγίστων ὑπερατλαντείων γαλλικῶν ἀτμοπλοίων καθ' ἣν στιγμὴν ἀποπλέει τοῦ λιμένος τῆς Χάβρης, διευθυνόμενον πρὸς τὴν Νέαν Ὑόρκην(1). Ὁ πλοῦς οὗτος ἤδη διανύεται, ἐντὸς ἓξ ἡμερῶν. Ἂς εὐχηθῶμεν δὲ ἤδη, ὅπως λίαν ταχέως ἀναγγείλωμεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις τὴν ἐντὸς τεσσάρων μόνον ἡμερῶν ἐπίτευξιν τῆς θαλασσοπλοΐας ταύτης.

Ὁποία ὄντως διαφορὰ προόδου ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις ἀποτελέσμασι μεταξὺ τῆς πρώτης ἐκδρομῆς τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου εἰς Ἀμερικὴν καὶ τῆς συγχρόνου ἀτμοπλοΐας διὰ σκάφους, οἷον τὸ ἔναντι ἡμῶν πλωτὸν μέγαρον; Καὶ δὲν ἀφικόμεθα εἰσέτι εἰς τὸ τέρμα!

Φ. Π.

(1) Ἕνεκεν ἐλλείψεως χώρου ἡ εἰκὼν τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου τεθήσεται εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον.

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

(Συνέχεια)

Διὰ τοῦ νήματος τούτου τῆς Ἀριάδνης, ὁ ἄνθρωπος ἀνεσκεύασε τὴν κυψέλην του, ἐπηνώρθωσε τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ σχέδιον καὶ ἐγκατέλιπε τὰς ἀτελευτήτους αὐτοῦ συζητήσεις περὶ ὀντολογίας, περὶ φύσεως τοῦ ἀπείρου καὶ περὶ τύχης τῆς ψυχῆς μετὰ θάνατον, ὡς καὶ τὰς ἀπατηλὰς καὶ ἀγόνους περὶ τῶν μυστικῶν κόσμων θεωρίας· ὁπλισθεὶς δὲ διὰ τῆς πειραματικῆς μεθόδου, ἥτις κυριώτατα συνίσταται εἰς τὴν παρατήρησιν, τὸν πειραματισμὸν καὶ τὴν ἐπαγωγήν, καταλείπων κατὰ μέρος τὰ ἁπλῶς ὑποκειμενικὰ γεννήματα τῆς διανοίας, τὰς κενὰς θεωρίας καὶ τὰς ἄνευ βασάνου δεκτὰς γενομένας γενικωτάτας προτάσεις, ἐστράφη πρὸς τὰ ἐπιδεκτικὰ λύσεως προβλήματα καὶ τὰς πρακτικὰς ἐφαρμογάς, καὶ προσηλώθη εἰς τὴν μελέτην τοῦ πραγματικοῦ κόσμου, ἑαυτοῦ καὶ τῆς φύσεως, ἵνα ἐρευνήσῃ τὰς δυνάμεις, τὰς ἰδιότητας, τὸν μηχανισμὸν καὶ τοὺς νόμους αὐτῶν, ἵνα ἐξακριβώσῃ τὰς ὑπαρχούσας μεταξὺ αὐτῶν ἀναλογίας καὶ γνωρίσῃ τὴν ἀρχὴν τῆς ἑνότητος τῆς παγκοσμίου ζωῆς, τὴν ἀλληλεγγύην, τὰς ἐξαρτήσεις, τὰς σχέσεις τῶν ἐνεργουσῶν φυσικῶν, διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων, τὸ ἐνιαῖον τῆς συστάσεως τῆς ὕλης, ἐν ἑνὶ λόγῳ, τὰς σχέσεις καὶ τοὺς δεσμούς, οἵτινες στενῶς συνδέουσι τὸν κόσμον τῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων πρὸς τὸν κόσμον τῶν ἀντιλήψεων. Εὐρὺς καὶ ἁρμονικὸς ὀργανισμός, ὅστις παρίσταται ἡμῖν, ὡς *δρῶσα δύναμις*, εἶπεν ὁ Duns Scot, *ἥτις ἔχει συνείδησιν ἑαυτῆς*. Ὁ ἄνθρωπος ὡδηγήθη εἰς τὸ θαυμάσιον τοῦτο συμπέρασμα διὰ τῆς βακωνείας μεθόδου, ἥτις προσήγαγε τῇ διανοίᾳ τὸ φῶς τῆς ἀναλύσεως, τὰ μέσα τῆς ἐπαγωγῆς, καὶ ἥτις δύναται νὰ συνοψισθῇ ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις λέξεσιν: *Εἰδέναι ἐστὶ δύνασθαι!*

Δὲν εἶναι ὄντως ἀξιοθαύμαστον, ὅτι ἐν μόνον βιβλίον, τὸ Novum Organum ἤρκεσεν ἵνα ἀποτρέψῃ τὴν ἀνθρωπότητα τῆς σκολιᾶς ὁδοῦ, ἐν ᾗ ἐπλανᾶτο, νὰ τὴν ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ἀπάτης, νὰ τὴν ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν ἀληθῆ ὁδὸν καὶ νὰ καθάρῃ τὸ ἀχλυῶδες κάτοπτρον, ἐφ' οὗ ἀντανεκλῶντο παραμεμορφωμέναι εἰκόνες, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Βάκωνος, αἱ συμφυεῖς πλάναι, innata, καὶ αἱ ἐπίκτητοι πλάναι, adjititia. Ἐν τούτοις εἶναι δίκαιον νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ ριζικὴ αὕτη μετατροπὴ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους δὲν ὀφείλεται μόνον τῷ Βάκωνι, διότι οὗτος δὲν θὰ ἀνεκάλυπτε τὴν μέθοδόν του, ἐὰν τὰ ἔργα τῶν προκατόχων του δὲν διεφώτιζον αὐτὸν εἰς τὴν ἀληθῆ πορείαν, ἣν ὤφειλε νὰ ἀκολουθήσῃ ἐν ταῖς ἐπιστημονικαῖς καὶ φιλοσοφικαῖς αὐτοῦ μελέταις. Μὴ ἐπιληπτέον, ὅτι πρὸ αὐτοῦ, διέλαμψαν διάνοιαι τολμηραὶ καὶ παρατηρητικαί, οἷοι ὁ Ρογῆρος Βάκων, Κορνήλιος Ἀγρίππας, Παρακέλπς, Ράμος, Βροῦνος, Τελέσιος.

Ἡ ὁμωνυμία δὲν ὑπῆρξεν ἡ μόνη ὁμοιότης μεταξὺ Ρογήρου Βάκωνος καὶ Φραγκίσκου Βάκωνος, μεταξὺ τοῦ μοναχοῦ τοῦ ΙΓ' αἰῶνος καὶ τοῦ σοφοῦ τοῦ ἀκμάσαντος ἐν ἀρχῇ τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, διότι καὶ τὸ Opus Majus πόνημα τοῦ πρώτου περιέχει κατὰ μέγα μέρος τὰς ἰδέας καὶ τὰς ὑψηλὰς σκέψεις τοῦ «Νέου Ὀργάνου», πονήματος τοῦ δευτέρου. Ὅπως ὁ Φραγκίσκος, οὕτω καὶ ὁ Ρογῆρος, τριακόσια ἔτη πρὸ ἐκείνου διακηρύττει, ὅτι ἡ πειραματικὴ εἶναι ἡ ἀρίστη μέθοδος διὰ τὰς ἐπιστήμας, ὀφείλουσα νὰ κρατήσῃ τοῦ καθαροῦ συλλογισμοῦ· ὡς δὲ ὁ σφραγιδοφύλαξ, οὕτω καὶ ὁ μοναχὸς ἀναγνωρίζει εἰς τὸ λογικὸν τὴν ὑπεροχήν, καὶ οὐχὶ εἰς τὸ κῦρος, τὸ ἦθος, τὰς προλήψεις, ὧν ἀπωθεῖ τὸν ζυγόν. Δυστυχῶς ὅμως, ὁ Ρογῆρος Βάκων συνέδεεν ἀκατανοήτως τὸν ἔρωτα τῆς ἀληθείας πρὸς τὸν σοφισμόν, ὧν συγχρόνως ἀπολογητὴς τῶν τε φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν, τῶν μαθηματικῶν, τῆς φυσικῆς, τῆς ἀλχημείας καὶ τῆς ἀστρολογίας. Τοῦτο ἦτο ἔλλειψις καὶ ἀδυναμία πνεύματος καὶ ἐκ μέρους τοῦ Παρακέλσου καὶ Κορνηλίου Ἀγρίππα, οἵτινες ἐνῷ προσήγγιζον τὴν ἐπιστήμην εἰς τὴν φύσιν, εἰς τὴν γνῶσιν τῶν μυστηρίων αὐτῆς, ἐνῷ ἐνεργητικῶς ἐπολέμουν τὰς ματαίας περὶ τὰς λέξεις ἔριδας τῶν σχολαστικῶν, καὶ

ἐνῷ προητοίμαζον τὴν ἀνύψωσιν τῆς θριαμβευούσης πειραματικῆς μεθόδου διὰ τοῦ Βάκωνος παρεσύροντο ἀπὸ τοῦ ρεύματος τῶν τότε πλανῶν, δίδοντες πίστιν εἰς τὰς θαυμασίας δυνάμεις τῆς ἀλχημείας, τῆς ἀστρολογίας, τῆς οὐρανίας φυσικῆς καὶ θρησκευτικῆς μαγείας, εἰς μυστήρια τοῦ καββαλισμοῦ καὶ τῆς ἑρμητικῆς φιλοσοφίας.

Ἡ ἀναμφισβήτητος καὶ ἀδιαφιλονείκητος ὑπεροχὴ τοῦ Βάκωνος ἐπὶ τῶν προκατόχων του, τοῦ Ρογήρου Βάκωνος, Ἀγρίππα, Παρακέλσου, ἀλχημιστῶν καὶ σοφῶν, τοῦ Ράμου Τελεσίου, Ἰορδάνου Βρούνου, φιλοσόφων καὶ χριστιανῶν ἀναζητούντων νὰ συνδιαλλάξωσι τὴν πίστιν πρὸς τὸ λογικόν, τὴν ἀποκάλυψιν καὶ πειραματικὴν μέθοδον, συνίστατο εἰς παραδοχὴν ριζικοῦ συστήματος, καθαροῦ, ἐλευθέρου, ἀμιγοῦς παντὸς κράματος φαντασίας καὶ μυστικισμοῦ. Ἀναμφιλέκτως δέ, οἱ πρὸ τοῦ ἔργάτου τοῦ *Νέου Ὀργάνου* καὶ τῆς *Μεγάλης Ἀναγεώσεως* δύο μεγάλοι αἰῶνες, ἤτοι ὁ δέκατος πέμπτος διὰ τῶν χημικῶν καὶ ἀλχημικῶν αὐτοῦ ἀναζητήσεων, τῶν ἀνακαλύψεων αὐτοῦ τῆς τυπογραφίας καὶ τοῦ Νέου Κόσμου, καὶ ὁ δέκατος ἕκτος, ὁ αἰὼν τῆς Ἀναγεννήσεως, διὰ τοῦ πρὸς τὴν πειραματικὴν ἔρωτός του, τῆς πρὸς τὴν σχολαστικὴν καὶ τὴν ἀφαίρεσιν περιφρονήσεώς του, τοῦ πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὴν ἀρχαιότητα ἐνθουσιασμοῦ του, ἀμφότεροι διὰ τῶν καταπονήσεων αὐτῶν καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ των ζήλου, εἶχον προετοιμάσει τὴν βακωνείαν μέθοδον. Ἀλλ' ἐὰν τὰ ὑλικὰ ἦσαν ἕτοιμα, ἐν τούτοις ἔλειπεν ἡ συναρμογή. Ἀφοῦ δὲ οἱ στρατιῶται εἶχον εὑρεθῆ, εἷς στρατηγὸς ἔμελλε νὰ διοργανώσῃ τὸν στρατὸν τοῦτον καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς ἄλλας ταχυτέρας καὶ εὐκολωτέρας νίκας. Ὁ στρατηγὸς οὗτος τῆς φιλοσοφίας τῶν ἐπιστημῶν ὑπῆρξεν ὁ Βάκων.

Καὶ ὄντως ἀπὸ τοῦ μεγάλου τούτου Ἄγγλου φιλοσόφου χρονολογεῖται ἡ νέα ἐποχὴ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Ὁ Βάκων διήλλαξε τὸν πνευματικὸν κόσμον πρὸς τὴν φύσιν, καὶ ἤνωσε τὰ διὰ τῶν ἐσφαλμένων θεωριῶν τῆς ὕλης καὶ τοῦ πνεύματος, διὰ τῆς ὁλεθρίου δυάδος τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, δι' ὅλων τῶν φιλοσοφικῶν καὶ σχολαστικῶν ἀποπλανήσεων, δύο ταῦτα διεζευγμένα μέρη.

[Ἕπεται συνέχεια]· Φρίκ.

Ο ΓΑΜΟΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙΣ

ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Κοινωνικὴ φιλοσοφία

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ὁ ζωγράφος.

Σοὶ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι δὲν ὁμιλῶ περὶ ἐμοῦ, οὐδ' ἐν παραδείγματι ἐμοῦ. Ἡ πεποίθησίς μου ἐσχηματίσθη ἀπὸ τὰς δυστυχίας, ἃς συνήντησα παρ' ἄλλοις, καὶ ἀπὸ τὰς τόσῳ συνεχεῖς παρεξηγήσεις τοῦ βίου τῶν καλλιτεχνῶν, αἵτινες φυσικῶς προέρχονται ἀπὸ τοῦ ἀτάκτου ἡμῶν βίου. Ἰδὲ τὸν γλύπτην ἐκεῖνον, τὸν κάτοχον πάσης ὡριμότητος ἐν πνευματι, ἡλικίᾳ καὶ ἱκανότητι, ὅστις ἠναγκάσθη νὰ ξενιτεύσῃ καὶ νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἐν ἀγωνίᾳ ἴσως καὶ σύζυγον καὶ τέκνα. Ἡ κοινὴ γνώμη τὸν κατεδίκασε, καὶ βεβαίως δὲν τὸν δικαιῶ. Ἐν τούτοις ὅμως δὲν ἀπορῶ πῶς περιῆλθεν εἰς τοιαύτην θέσιν! Ἦτο νέος, θιασώτης τῆς τέχνης του, ἀκοινώνητος καὶ ἐμίσει τὰς σχέσεις. Ἡ σύζυγός του ὅμως, καλὴ καθ' ὅλα καὶ πνευματώδης, ἀντὶ νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ τῆς κοινωνίας, ἣν ἀπηρέσκετο νὰ συναναστρέφηται, ἀπ' ἐναντίας ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην τὸν κατεδίκασεν εἰς πλείστας ὅσας κοσμικὰς ὑποχρεώσεις. Ἤτοι τὸν ἠνάγκαζε νὰ κατασκευάζῃ ἄπειρα γελοῖα προπλάσματα καὶ μυρίας γλυπτικὰς ἀνοησίας, αἵτινες τῷ κατηνάλισκον τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας του, καὶ εἰς ἐπίμετρον πάντων τὸν ἀπησχόλει δεκάκις καὶ πλέον τῆς ἡμέρας δι' ἐνοχλητικῶν ἐπισκέψεων· τὸ δ' ἑσπέρας τῷ προητοίμαζε τὰ ἐνδύματά του, ἀνοικτὰ χειρόκτια, καὶ ἔφερεν αὐτὸν ἀπὸ συναναστροφῆς εἰς συναναστροφήν.... Θὰ μὲ εἴπῃς ἴσως, ὅτι ἠδύνατο ν' ἀντιτείνῃ, καὶ νὰ τῇ ἀπαντήσῃ ἀποτόμως: «Ὄχι, δὲν θέλω!» Πλὴν δὲν γνωρίζεις, ὅτι ὁ καθιστηκὼς βίος ἀποκαθίστησι τὸν ἄνδρα ἀκόλουθον τῆς γυναικός; Ὁ ἀὴρ τῆς οἰκίας μᾶς περιβάλλει, καὶ ἂν καὶ οὗτος δὲν ἀναμιγνύεται πιεστικῶς, οὐχ ἧττον μᾶς σκοτίζει καὶ ταχέως μᾶς κουράζει καὶ μᾶς καταβάλλει. Ἄλλως τε, ὁ ἐρασιτέχνης διαθέτει πᾶσαν αὐτοῦ ἐν γένει τὴν δύναμιν καὶ τὴν προσωπικὴν ἐνέργειάν του εἰς τὸ ἔργον του, καὶ μετὰ τοὺς μονήρεις καὶ ὑπομονητικοὺς αὐτοῦ καθημερινοὺς ἀγῶνας, ἀκουσίως αἴφνης εὑρίσκεται τὸ ἑσπέρας ἢ καὶ ἐντὸς τῆς ἡμέρας ὅλως ἀνέτοιμος πρὸ τῶν μικρολογιῶν καὶ ψιλολογημάτων τοῦ περιπετειώδους καὶ σκληροῦ βίου. Καὶ παρασύρεται! Αἱ γυναικεῖαι τυραννίαι τὸν κλυδωνίζουσι, τὸν δαμάζουσι, τὸν κατακτῶσι. Πλήν, προσοχή! δὲν πρέπει οὐτος νὰ αἰσθανθῇ καὶ πολὺ τὸν ζυγὸν τῆς παραφορᾶς, διότι ἐάν ποτε τὰ ἀόρατα αὐτὰ δεσμά, δι' ὧν περιβάλλουσιν αὐτὸν τοσοῦτον ὑπούλως περισφίγξωσιν αὐτὸν ὑπὲρ τὸ δέον, καὶ τὸν ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν αὐτοῦ προσπάθειαν, διὰ μιᾶς, δι' ἑνὸς λακτίσματος τότε οὗτος διασκᾷ τὰ πάντα, καὶ ἀπιστῶν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀδυναμίαν τρέχει ἀνὰ τὰ ὄρη.....

Γίνεται τρελλός!

Ἡ σύζυγός του τότε δὴ τότε ὀδύρεται, καὶ ἡ τάλαινα ἀνακράζει ἔξαλλος· «Μὰ διατί; τί τοῦ ἔκαμα;» Τίποτε, ἡ δυστυχὴς δὲν τὸ εἶχεν ἐννοήσει ἐγκαίρως.... διότι δὲν ἀρκεῖ ἡ γυνὴ νὰ ἦναι καλὴ καὶ πνευματώδης διὰ νὰ λέγηται *ἀληθὴς σύντροφος ἑνὸς ἐρασιτέχνου*, ἀλλὰ πρέπει ἵνα ἔχῃ καὶ ἄπειρον διάγνωσιν, πολλὴν αὐταπάρνησιν, ὅπερ εἶναι σπάνιον νὰ εὕρῃ τις εἰς μίαν νέαν γυναῖκα, ἀμαθῆ ἔτι, καὶ ἐν ταὐτῷ περίεργον εἰς τὴν τοῦ βίου ἐξέλιξιν..... Ὁπόταν γυνή τις εἶναι ὡραία καὶ νυμφευθῇ ἄνδρα ἀνεγνωρισμένον καὶ ἰδίως περίδοξον, γίνεται πανταχόσε δεκτή. Διάβολε! καὶ πόσον ἀρέσκεται αὕτη νὰ ἐπιδεικνύηται, ἐστηριγμένη εἰς τὸν βραχίονα τοιούτου ἀνδρός! Καὶ δὲν εἶναι πρᾶγμα φυσικώτατον τοῦτο; Ὁ σύζυγος ὅμως, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐὰν φανῇ ἐξηγριωμένος ἐργάζεται καλήτερον, αἱ ὧραι δὲν τῷ ἐπαρκοῦν καὶ ἀπαρέσκεται εἰς τὰς ἐπιδείξεις. Τότε ἀμφότεροι γίνονται δυστυχεῖς, καὶ εἴτε ὁ ἀνὴρ ὑποχωρήσῃ εἴτε οὔ, ὁ βίος του ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡσυχίας..... Ἀ! πόσους τοιούτους ἀσυναρτήτους δὲν ἐγνώρισα, ὧν ἡ γυνὴ ὁτὲ μὲν ἐγένετο δήμιος, ὁτὲ δὲ θῦμα, μᾶλλον ὅμως δήμιος ἢ θῦμα, καὶ σχεδὸν πάντοτε χωρὶς αὕτη νὰ τὸ ἐννοήσῃ! Ἰδοὺ ἀπόδειξις, προχθὲς ἤμην παρὰ τῷ φιλομούσῳ Δαρ..., παρ' ᾧ εὑρίσκοντο καὶ τινες φίλοι του. Τὸν παρακαλοῦσι νὰ κρούσῃ τὸ κλειδοκύμβάλον. Μόλις ἀρχίζει νὰ ἀνακρούῃ μίαν ὡραίαν μαζοῦρκαν, ἡ γυνή του συνάπτει ὁμιλίας, χαμηλῇ τῇ φωνῇ ἐν πρώτοις, καὶ εἶτα ὑψηλοφώνως, μετ' ὀλίγον δὲ γενικευθέντος τοῦ κακοῦ, πάντες ὁμιλοῦσι. Αἴφνης παρετήρησα, ὅτι μόνος ἠκροώμην τῆς μουσικῆς. Τότε ὁ σύζυγος κλείσας τὸ κλειδοκύμβαλον, μοὶ λέγει μειδιῶν, μὲ ὕφος θλιβερόν. «Οὕτω πάντοτε συμβαίνει... ἡ σύζυγός μου δὲν ἀγαπᾷ τὴν μουσικήν.» Λοιπόν, φίλε μου, γνωρίζεις τρομερώτερον πρᾶγμα τούτου; Νὰ νυμφευθῇς γυναῖκα, ἥτις νὰ μὴ ἀγαπᾷ τὴν τέχνην σου... Ἄπαγε! ἀγαπητέ μου, μὴ συζευγνύεσαι ποτέ, εἶσαι μόνος, εἶσαι ἐλεύθερος, καὶ φύλαξον ἐν πολυτίμῳ θήκῃ τὴν μοναξίαν σου καὶ τὴν ἐλευθερίαν σου.

Ὁ ποιητής.

Διάβολε! πόσον ἐξαισίως πλέκεις τὰ πράγματα, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου, σύ, ὅστις ἐκθειάζεις τὸν μονήρη βίον, ἐνῷ δὲν τὸν ἔχεις, καὶ ἐνῷ γεύεσαι τούναντίον τῶν θελγήτρων τῆς συντροφικῆς ζωῆς! Μετ' ὀλίγον ἅμα ἀναχωρήσω, ἐὰν σοῦ ἐπέλθωσιν ἰδέαι πρὸς ἐργασίαν, παρὰ τῇ σβεννυμένῃ πυρᾷ σου θὰ τὰς ἀκολουθήσῃς ἐν ἡδύτητι, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇς ποσῶς τὴν εἰρεῖαν ἀτμόσφαιραν τῆς ἀπομονώσεως, ἐν τῷ κενῷ τῆς ὁποίας ἡ ἔμπνευσις χάνεται, ἐξατμίζεται... Ἤδη ἀναλογίσθητι, ἐὰν εὑρίσκεσο μόνος κατὰ τὰς μακρὰς ὥρας τῆς ἐργασίας! Ἔ! φίλε μου, ὑπάρχουσι στιγμαὶ ἀνίας, ἀποθαρρύνσεως, καθ' ἃς ἀμφιβάλλει τις περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ περὶ τῆς τέχνης του. Τότε, δὴ τότε, ἀναλογίζεται τις τὴν εὐτυχίαν νὰ ἔχῃ

πλησίον του, πάντοτε ἑτοίμην καὶ πιστήν, ψυχὴν ἀγαπῶσαν, πρὸς ἣν νὰ δύνηται νὰ διαμοιράσῃ τὴν θλίψιν του. ἄνευ φόβου διαταράξεως τῆς ἐμπιστοσύνης, καὶ τοῦ ἀναλλοιώτου ἐνθουσιασμοῦ του.... Καὶ τὸ τέκνον !... τὸ ἀθῶον αὐτὸ μειδίαμα, τὸ ὁποῖον πάντοτε καὶ ἀναιτίως φαιδρύνεται, δὲν εἶναι ἡ καλλίστη ἠθικὴ ἀνανέωσις, ἣν δύναταί τις νὰ ἔχῃ ; Πολλάκις ἐσκέφθην τοῦτο. Δι' ἡμᾶς τοὺς καλλιτέχνας, τοὺς κενοδόξους, οἵτινες ζῶμεν ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἔργων μας, ἐκ τῆς φαινομενικῆς φήμης καὶ τῆς κυματιζούσης ἐπιπολαιότητος, τὰ τέκνα, μία θετικότης εἶναι ἀπαραίτητος. Αὐτὰ μόνον δύνανται νὰ μᾶς παραγορήσωσιν ὁπόταν γηράσωμεν. Ὅ,τι δὲ χάνωμεν, αὐτὰ τὸ κερδαίνουσι. Ἐὰν δὲ ἀποτύχωμεν εἰς ἓν ἔργον μας, λέγομεν τότε. «Τὸ τέκνον μου θὰ τὸ ἐπιτύχῃ» καὶ ἐφ' ὅσον ἡ κόμη μας ἀραιοῦται, χαίρομεν, διότι βλέπομεν πυκνουμένην τὴν τῶν τέκνων μας, χρυσίζουσαν, βοστρυχίζουσαν, ἐν πλήρει ζωῇ, καὶ ἐν μικρᾷ κεφαλῇ ξανθῇ νωχελῶς ἐφαπτούσῃ τῇ ἀπαλῇ ἡμῶν παρειᾷ.

Ὁ ζωγράφος.

Ἀ! ποιητά μου, ποιητά μου,... ἐσκέφθης καὶ τί τροφὴ ἀπαιτεῖται διὰ τόσα....

Ὁ ποιητής.

Ὅ,τι καὶ ἂν εἴπῃς, ὁ καλλιτέχνης ἐγεννήθη διὰ νὰ ζῇ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του, καὶ τοῦτο εἶναι τόσον ἀληθές, ὥστε ὅσοι ἐξ ἡμῶν δὲν νυμφεύονται, καταφεύγουσι παρὰ τῇ πρώτῃ τυγχανούσῃ οἰκογενείᾳ, ὁμοιάζοντες πρὸς τοὺς ὁδοιπόρους ἐκείνους, οἵτινες ἀπαυδήσαντες πλέον νὰ διάγωσιν ἄνευ ἑστίας, καταλήγουσι τέλος εἴς τι δωμάτιον τοῦ ξενοδοχείου, ἔνθα διαπερῶσι τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βίου των ἐν φρικώδει ἀπομονώσει, στενοχωρίᾳ καὶ ὀδύνῃ.

Ὁ ζωγράφος.

Οὗτοι ἔχουσιν ἄδικον, διότι ἀποδέχονται πάσας τὰς ἐνοχλήσεις τοῦ γάμου, χωρὶς οὐδέποτε νὰ αἰσθανθῶσι καὶ τὰ θέλγητρα.

Ὁ ποιητής.

Λοιπὸν ὁμολογεῖς ὅτι ὑπάρχουσι θέλγητρα ;

Ὁ ζωγράφος.

Δέκα ἐπὶ ταῖς χιλίαις ὀδύναις !

Ὁ ποιητής.

Ὦ ! εἶσαι ἀπάνθρωπος !

Ὁ ζωγράφος.

Ὦ ! εἶσαι φαντασιόπληκτος καὶ ὀπισθοδρομικός !

Ὁ ποιητής.

Μὴ ὁμιλεῖς πλέον οὕτως, διότι τότε οἱ ποιηταὶ πρέπει νὰ ἐκλίπωσι τῆς γῆς !

Ὁ ζωγράφος.

Νὰ ἐκλίπωσι, κύριε, διότι εἶσθε ἡ αἰτία τῆς παρεμποδίσεως τῆς ἀποθεώσεως τῆς καλλιτεχνίας. Ἀπεθεώσατε τὴν γυναῖκα, καὶ αὕτη κατέστρεψε τὴν καλλιτεχνίαν!

Ὁ ποιητής.

Εἶπον, ὅτι εἶναι ἀπάνθρωπος ! Ἰδὲ τὴν πρὸ τῆς κλίνης σου εἰκόνα τῆς γυναικὸς ταύτης. Σὺ ἐποίησας ταύτην ; Εἶναι ἡ σύζυγός σου !

Ὁ ζωγράφος.

Ἰδού ! νά ! τὴν καταστρέφω ! τὴν ποδοπατῶ... Ἐσὲ δέ, ἄθλιε ! σὲ φονεύω, πλὴν ἡ καλλιτεχνία θὰ ἀποθεωθῇ.

Ὁ ποιητής.

Στῆθι ! ἀπάνθρωπε ! Κρύψον τὸ ὅπλον σου. Εἶσαι δολοφόνος ! Ἡ ἀποθέωσίς τῆς καλλιτεχνίας δὲν κατορθοῦται διὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ πλάσματος τοῦ δημιουργοῦ !

Ὁ ζωγράφος.

Οὐχί ! ἡ καλλιτεχνία θὰ ἀποθεωθῇ ! Ἡ σύζυγός μου ἦν μισῶ, δὲν ἀγαπᾷ τὴν τέχνην μου. Ὅ,τι σοὶ ἔλεγον, μοὶ συμβαίνει, εἶμαι δυστυχής ! Ἐνυμφεύθην ! κατεστράφην. Ἔκτοτε δὲν εἰργάσθην !

Ὁ ποιητής.

Ἄχ ! ἄθλιε, ἐμπαίζεις τὴν ἀνθρωπότητα. Λάβε λοιπὸν τὴν ἀμοιβήν σου...

Ὁ ζωγράφος.

Ἄχ ! εἶρων ! μὲ ἔπληξες διὰ τοῦ ἐγχειριδίου σου ! Σύζυγε.... τέκνον μου, τρέξατε..... ἐξ αἰτίας σας..... ἄχ..... νά.... νά.... καὶ σεῖς ἀποθάνετε....

Μόλις προσῆλθεν ἥ τε σύζυγος καὶ τὸ τέκνον αὐτοῦ, διὰ τοῦ περιστρόφου του ὁ ζωγράφος ἔβαλεν εἰς τὴν καρδίαν ἀμφοτέρους, ἄπνους πρὸ αὐτοῦ πεσόντας· ὁ δὲ ποιητὴς καλύψας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν ἀνῆλθε τὰ ὄρη, ψάλλων τὴν ἀδυναμίαν καὶ ἀτέλειαν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας!

Ροῦς

Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΓΑΣΤΡΙΜΑΡΓΙΑ

Χάριν περιεργείας μερικῶν γαστριμάργων συνδρομητῶν μας παρατιθέμεθα ὧδε πληροφορίας τινας τῆς ἐπισήμου μαγειρικῆς παρά τισι τῶν πολυφάγων καὶ καλοφάγων εὐρωπαίων βασιλικῶν ἐπισημοτήτων.

Ὁ Τσάρος Ἀλέξανδρος Γ'. προγευματίζει τῇ ἑβδόμῃ πρωϊνῇ ὥρᾳ ὡς ἑξῆς· λαμβάνει τέϊον, ὠά, χοιρομήριον καὶ τεμάχιον ροσμπίφ. Τῇ ἑνδεκάτῃ ὥρᾳ τρώγει ζωμὸν κρέατος παρεσκευασμένον μὲ ὠά, κοτελέτας, ψυχρὰν ὄρνιθα, καὶ κυνήγιον, δύο εἴδη χορταρικῶν, καὶ μετὰ ταῦτα πίνει τρία κύπελλα μαύρου καὶ δυνατοῦ καφφέ. Τῇ δευτέρᾳ ὥρᾳ μετὰ μεσημβρίαν λαμβάνει ὀλίγον ριζόγαλον. Τὸ γεῦμα εἶναι ἁπλούστατον, ἀκριβῶς κατὰ τὴν γαλλικὴν συνήθειαν. Τὸ δὲ δεῖπνον τοῦ Τσάρου ἀποτελεῖται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τέϊον καὶ ξηρὰ πλακούντια.

Ἡ βασίλισσα Βικτωρία προτιμᾷ τὴν Σκωτικὴν μαγειρικήν, τρώγουσα διαρκῶς κρέατα, κυνήγια, καὶ ὄρνιθας βραστάς, ἀρχίζει δὲ πάντοτε τὸ γεῦμά της μὲ ζωμὸν ἐξ ἀλεύρου βρώμης.

Τὰ ὀρεκτικὰ φαγητὰ τῆς βασιλίσσης τῆς Σουηδίας, εἶναι ἡ ἐθνικὴ τροφὴ τῶν Σουηδῶν. Ὁ σάλμων (κοκκινόψαρον) προπαρασκευαζόμενος καὶ διατηρούμενος ἐν τῇ γῇ, καὶ οἱ γαλλικοὶ οἶνοί εἰσι τὰ κυριώτατα καὶ τὰ ἀπαραίτητα τῆς σουηδικῆς τροφῆς.

Ἐν τῇ Γερμανικῇ αὐλῇ, γίνεται χρῆσις τῆς γαλλικῆς μαγειρικῆς, πλὴν ἡ μοναρχικὴ φαντασία δίδει ποικιλίαν εἰς τὴν ἀρτοποιίαν. Τρώγουσιν ἄρτους διαφορωτάτους, ἀπὸ τοῦ λευκοτάτου μέχρι τοῦ μελανωτάτου, ἀπὸ τοῦ ἀχωνεύτου ἀγγλικοῦ μέχρι τοῦ λεπτοτάτων καὶ εὐγεύστων πλακουντίων, ὧν ἡ συνταγὴ διατηρεῖται ζηλοτύπως μυστική. Πίνουσι δὲ καμπανίτην καὶ ζύθον.

Ἐν Ἰταλίᾳ ὁ βασιλεὺς Οὐμβέρτος εἶναι *φυτικός*. Ἐν τούτοις τῷ παρατίθεται καθ' ἑκάστην τὸ λεγόμενον *φρίτο*, συγκείμενον ἀπὸ καρδιῶν ἀγκιναρῶν, λοφίων καὶ ἥπατος ἀλεκτόρων.

Ἡ ἀντιβασίλισσα τῆς Ἱσπανίας προτιμᾷ τὴν αὐστριακὴν μαγειρικήν. Τρώγει τὸ ψητὸν μὲ κομπόσταν ἐκ φραγκοσταφύλων.

Ἡ κόμισσα τῶν Παρισίων παρεδέξατο τὴν ἀγγλικὴν μαγειρικήν· παρὰ τῷ δουκὶ δὲ τῆς Ὠμάλης γίνεται καθ' ἑκάστην χρῆσις εἰς τὸ πρόγευμα ζωμοῦ παρεσκευασμένου διὰ σκορόδων.

Ὁ πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας εἶναι γαστρίμαργος σοφός, λεπτὸς καὶ θαυμασίως ἰσοφαριστής, διότι καλῶς γινώσκει, ὅτι διαρκὴς χρῆσις εὐχύλων φαγητῶν, πλουσίων καὶ θρεπτικῶν καρυκευμάτων φέρει τὴν ἀτονίαν τῶν χωνευτικῶν ὀργάνων. Ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος παρατίθεται αὐτῷ ὁ δημοκρατικὸς βόειος ζωμός, καὶ τὸ οἰκογενειακὸν pot-au feu, ὅπερ, πιστεύσατε, ἀγαπᾷ πολύ.

Τὸ πρόγευμα τοῦ προέδρου συνίσταται πάντοτε ἐξ ὠῶν, ἰχθύος, κοτολετῶν, καὶ ὄρνιθος.

Παρὰ δὲ τῇ βασιλικῇ αὐλῇ Γεωργίου τοῦ Α'. γίνεται χρῆσις ἐντελῶς τῆς γαλλικῆς μαγειρικῆς. Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ἀγαπᾷ πολὺ τὰ γαλλικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα. Προγευματίζει τὴν ἑνάτην τῆς πρωΐας γάλα, βούτυρον, ὠά, χοιρομήριον κτλ. τὸ δ' ἑσπέρας κρύα φαγητὰ καὶ τέϊον. Τὴν 1

MAURICE DE FOS

ΣΩΣΑΝΝΑ ΡΑΜΩ

(Συνέχεια)

Μετὰ μίαν ὥραν τοιαύτης δοκιμασίας ὁ Ποσειδὼν ηὐδόκησε νὰ καταπραΰνῃ τὰ ὕδατα, μεθ' ὁ παππᾶς ἀνεσύρθη ἐν τῷ πλοίῳ κάτωχρος ἐκ τοῦ τρόμου καὶ ριγῶν ἐκ τοῦ ψύχους. Οἱ δὲ λῃσταὶ κατὰ βάθος ἐχάρησαν, διότι διὰ τῆς τιμωρίας του ταύτης ἐξεδικοῦντο τὸν Τασούλην.

Οἱ Ἕλληνες, μολονότι τρέφουσι μέγαν ἀξιέπαινον πρὸς τὴν θρησκείαν των σέβας, δὲν σέβονται ἀφ' ἑτέρου τοὺς ἱερεῖς των ἐν τῷ ἰδιωτικῷ αὐτῶν βίῳ.

Οἱ δὲ ἱερεῖς οὗτοι ἔξω τῆς ἐκκλησίας εἰσὶν ἀγράμματοι, δεισιδαίμονες, ἔγγαμοι, παλληκάρια, πολλάκις δὲ καὶ ἀστεῖοι, οὐδόλως δυσαρεστούμενοι ἐπὶ τῇ ἀνεκτικότητι αὐτῶν.

Ὁ Κώστας Θεοχάρης, ἡ Σωσάννα Ραμώ, ὁ Κορομηλᾶς, ὁ Νικόλαος, ὁ Δημήτριος, ὁ Καϋμένος, οἱ ἐθελονταὶ καὶ οἱ λῃσταὶ ηὐτύχησαν τέλος πάντων νὰ ἐξέλθωσι σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς εἰς σημεῖόν τι τῆς νήσου Κρήτης, ὅπερ δὲν ἐφυλάττετο ἀρκούντως ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἀπόβασίν των, πᾶς κίνδυνος ἐκ μέρους τῶν Τούρκων ἐξέλιπεν, διότι οὗτοι δὲν ἐτόλμων νὰ φαίνωνται ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς νήσου, ἀλλ' εἶχον ἀποσυρθῆ ὄπισθεν τῶν τοίχων τῶν φρουρίων των.

Ἡ συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων εὑρίσκετο πάντοτε εἰς τὰ Περιβόλια, ἔνθα προσήρχοντο ἄοπλοι οἱ πρόκριτοι ὅπως προλάβωσι τὴν ῥῆξιν, διότι ἐθεωρεῖτο ἀναγκαία ἔτι ἡ διατήρησις τῆς ἡσυχίας, ἐνόσῳ δὲν ἐλάμβανον ἀπάντησιν τῆς ἀναφορᾶς, ἣν εἶχον ἀπευθύνει πρὸς τὸν Σουλτάνον, καὶ ἥτις ἀνεμένετο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Ἐν τοῖς χωρίοις οἱ χριστιανοὶ ἔζων ἐντελῶς ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῶν τούρκων, οἱ δὲ μουσουλμάνοι ἀπ' ἐναντίας φοβούμενοι ἀντεκδικήσεις, συνεπείᾳ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἄλλοτε κατ' ἐκείνων διαπραχθεισῶν ὠμοτήτων ἐλειποτάκτουν ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, καὶ ἐπειδὴ τὰ Χανιὰ δὲν ἐπήρκεσαν εἰς προφύλαξιν πάντων τούτων, εἶχον κατασκηνωθῆ μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν πυροβόλων τῆς πόλεως.

Ὁ Φώτης πασσᾶς ἐξηντλεῖτο ἐξ ἀγανακτήσεως, δυσανασχετῶν τινι τρόπῳ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν διὰ τῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του ὑπαρχόντων ὀλίγων μόνων χωροφυλάκων. Εἶχε ζητήσει ἐπικουρίας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῷ ἀπεστάλησαν μερικοὶ λόχοι ἐφέδρων καὶ ἑπτὰ πολεμικὰ πλοῖα ἐντελῶς ἄχρηστα διὰ τὰ ὀρεινὰ μέρη τῆς νήσου.

Ὁ Κώστας Θεοχάρης ἐγκαίρως ἀντελήφθη, ὅτι ἡ συνέλευσις τῶν προκρίτων, εἰ καὶ ἐπέμενεν εἰς τὰς προτάσεις της, οὐδὲν νέον βῆμα ἐπαναστατικὸν θὰ ἐποίει πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἀπάντησιν τῆς Πύλης. Ἐνῷ δὲ οὕτω ἀνέμενε τὴν ἠρωϊκὴν ἀπόφασιν αὐτῶν, ἐστρατοπέδευσε μετὰ τῶν ἀνδρῶν του ἔν τινι χωρίῳ παρὰ τὰ Σφακιά, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἀσπροβούνου, μεταξὺ τῆς ἀτρομήτου ἐκείνης φυλῆς ἥτις διέμεινεν ἐλευθέρα ἀπὸ τόσων γενεῶν, εἰ καὶ περιοδικῶς ὑπήχθη ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἑλλήνων, Ρωμαίων, Βενετῶν, Τούρκων, χωρὶς νὰ ἀπολέσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν της. Ἅπαξ δὲ μόνον οἱ τοῦρκοι ἐκυρίευσαν τὰ Σφακιά, ἐκ προδοσίας τῶν γυναικῶν, αἵτινες παρέδωκαν τὴν πόλιν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν συζύγων αὐτῶν.

Ἔκτοτε ὅμως, οἱ Σφακιῶται ἐξεδικήθησαν.

Ἀφοῦ αἱ ἀνάγκαι τῆς πολιτικῆς ὑπεχρέουν τὸν Θεοχάρην εἰς τὴν ἀπραξίαν, ἐπρότεινεν οὗτος τῇ δεσποινίδι Ραμώ, νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὰ Χανιά.

— Εἶσαι τρελλός ; τῷ ἀπήντησεν αὕτη.

— Ὄχι· ἀλλὰ θέλω μόνον νὰ πληροφορήσω τὴν Ραλλοῦν, ὅτι εὑρίσκομαι ἐδῶ.

— Ναί· ἀλλὰ διατρέχεις τὸν κίνδυνον νὰ σὲ συλλάβουν καὶ σὲ φονεύσουν ἴσως !

— Ὁ ἥλιος μόλις ἤδη ξηραίνει τὰ ἄνθη, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν πρώτην νύκτα τοῦ Μαΐου οἱ μνηστῆρες ἐναπέθεσαν ἐπὶ τῶν ἐξωστῶν τῶν οἰκιῶν τῶν ἐρωμένων αὐτῶν. Ἡ Ραλλοῦ μόνη δὲν ἔλαβε τὴν εὐτυχίαν ταύτην. Ἂς σπεύσωμεν λοιπόν, διότι ὁ μὴν πλησιάζει νὰ τελειώσῃ.

— Ναί, πλὴν εἶναι ἀργά, διότι αὕτη πλέον ἐνυμφεύθη.

— Δὲν πειράζει, ἐγὼ εἶμαι πάντοτε μνηστήρ της!

— Καλά, ἔστω, ἂς ὑπάγωμεν λοιπόν, εἶπεν ἡ Σωσάννα Ραμώ, σχεδὸν ἑτοίμη νὰ κλαύσῃ. Ἐὰν σὲ συλλάβωσιν ὅμως, θὰ μοὶ ὀφείλῃς τὴν ζωήν σου καὶ διὰ δευτέραν φοράν, διότι πιστεύω νὰ κατορθώσω νὰ λάβω χάριν διὰ σέ.....

Πρὶν ἢ ἀναχωρήσωσιν ἐφρόντισε νὰ καλύψῃ ἑαυτὴν διὰ τοῦ ἀπροσπελάτου *φερετζέ*, δι' οὗ καλύπτονται αἱ γυναῖκες τῶν τούρκων, ἵνα μὴ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τὰ εὐρωπαϊκὰ αὐτῆς ἐνδύματα. Ὁ Κώστας ὅμως, εἰς ἄκρον ἐγωϊστής, οὐδὲν ἠθέλησε νὰ μεταβάλῃ ἐκ τῆς στολῆς του.

Τὸ νεκροταφεῖον τῶν Ὀθωμανῶν εἶναι ἐπίσης κῆπος.

δὲ μετὰ μεσημβρίαν παρατίθεται τὸ ἐντελῶς γαλλικῆς μαγειρικῆς πολυτελὲς γεῦμα. Ἐνίοτε χάριν τῆς βασιλίσσης παρατίθενται εἰς τὴν βασιλικὴν τράπεζαν καὶ ρωσσικά τινα φαγητά. Πίνουσι ἀποκλειστικῶς οἶνον Δεκελείας καὶ Πεταλιῶν.

Αἱ ἀνωτέρω πληροφορίαι βεβαίως ἐνέχουσι καί τι τὸ ἐνδιαφέρον, πλὴν τίς θὰ μᾶς δώσῃ καὶ τὰς ἐνδιαφερούσας πληροφορίας τί μαγειρικὴν μεταχειρίζονται καὶ οἱ μὴ τρώγοντες;

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑΣ

Εἶναι ἀμέλεια ἀσύγγνωστος ἐκ μέρους τῶν Δεσποινίδων ἐν Ἑλλάδι νὰ παραμελῶσι τὴν συλλογὴν τῶν πτερῶν τῶν πτηνῶν· οἷον, ὀρνίθων, χηνῶν, περιστερῶν, τρυγόνων, ἰνδιάνων, κτλ. πρὸς πλήρωσιν τῶν προσκεφαλαίων καὶ ἄλλων σκεπασμάτων, ὅπως τοῦτο γίνεται ἐν ἀπάσῃ τῇ Εὐρώπῃ· διότι τοιαῦτα ἐκ πτερῶν προσκεφάλαια καὶ σκεπάσματα ἀπεδείχθησαν λίαν θερμά, ἰδίως δι' ἀσθενεῖς καὶ τρυφερὰ τέκνα. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ ἐγκλειόμενα οὕτω πτερὰ μετ' οὐ πολὺν χρόνον χάνουν τὴν ἐλαστικότητά των πρέπει νὰ πλυθῶσι καλῶς μὲ σαπωνόνερον ἐν τῷ ὁποίῳ προσθέτετε ὀλίγον λατρόνιον, καὶ νὰ ξηρανθῶσιν εἰς τὸν Ἥλιον.

ΕΥΚΟΛΟΝ ΜΕΣΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΩΩΝ

Ἐὰν θέλῃς ν' αὐξήσῃς τὴν παραγωγὴν τῶν ὠῶν εἰς τὰς ὄρνιθάς σου, ἰδίως κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας πρόσθετε ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὀλίγην κόνιν ἐκ τῆς κοκκίνης πιπεριᾶς εἰς τὴν τροφὴν τῶν ὀρνίθων. Μὴ ἀμελήσῃς νὰ προσθέσῃς καὶ κόνιν ἐκ τῶν κελύφων τῶν ὠῶν.

ΦΑΡΜΑΚΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΧΕΙΜΕΘΛΩΝ

Ἐπειδὴ ἤρχισε τὸ ψῦχος, καὶ πλεῖστοι ὑποφέρουν ἀπὸ χείμετλα (ξεπαγιάσματα) εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, μετὰ λύπης, σᾶς βεβαιῶ, ὅτι ἀποτελεσματικὸν φάρμακον δὲν ὑπάρχει. Διὰ νὰ μετριάσητε ὅμως τὸ κακὸν κατασκευάσατε ἀλοιφὴν ἐκ 10 δραμίων σισαμελαίου, 4 δραμίων κιτρίνου ἢ λευκοῦ κηροῦ καὶ προσθέσατε ἥμισυ δράμιον καφουρὰν διαλελυμένην εἰς πετρέλαιον. Ἀλοίψατε τὰ πάσχοντα μέρη καὶ καλύψατε μὲ χειρόκτια.

ΚΟΝΙΣ ΤΗΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

Ἡ λεγομένη παρισινὴ κόνις τῆς καλλονῆς πρὸς ὡραϊσμὸν τοῦ προσώπου ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἐκπλύσεως καὶ θλίψεως τῆς ὀρύζης ἀποκαθισταμένης οὕτω πούδρας, εἰς 100 δράμια τῆς ὁποίας προστίθεται λεπτοτάτη κόνις ὑπανθρακικοῦ νάτρου (Soda Subcarbonica).

Ἐὰν ἐπιθυμῇς νὰ τῆς δώσῃς χρῶμα ὡραῖον ἐρυθρὸν πρὸς χρωματισμὸν τῶν παρειῶν πρόσθεσον εἰς ταῦτα ὀλίγους κόκκους καρμηνίου. Καὶ ἐὰν θέλῃς νὰ προσθέσῃς ὀλίγας σταγόνας τριανταφυλλελαίου θὰ εὐωδιάζῃ ὡς ρόδον.

ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ ΜΥΚΗΤΩΝ (ΜΑΝΗΤΑΡΙΩΝ)

Ἐπειδὴ πλησιάζει ἡ ἐποχή, καθ' ἣν θὰ πωλῶνται μύκητες καὶ ὑπάρχει φόβος μήπως μεταξὺ τῶν καλῶν δυνατὸν νὰ εὑρίσκωνται καὶ δηλητηριώδεις, δύνασαι νὰ κάμῃς διάκρισιν τούτων, ἀφοῦ κόψῃς αὐτοὺς εἰς τεμάχια. Παρατήρησον ἂν ἀλάσσουν τὸ χρῶμα εἰς κόκκινον κυανοῦν ἢ κίτρινον μελανωπόν. Καὶ ἂν μὲν οὕτω μεταβάλλωνται εἶναι δηλητηριώδεις, ἂν δὲ μένουν λευκοὶ εἶναι καλοί. Πρὸς ἀποφυγὴν ὅμως παντὸς φόβου βράσετε αὐτοὺς μὲ ἀλατόνερον, προσθέτοντες ὀλίγον ὄξος, εἶτα χύσατε τὸ ρευστὸν τοῦτο, καθότι πᾶσαι αἱ δηλητηριώδεις οὐσίαι διαλύονται ἐντὸς τοῦ βράζοντος ὕδατος. Οἱ δὲ βρασθέντες οὕτω μύκητες εἶναι κάλλιστα πρὸς βρῶσιν. Μάθετε συγχρόνως, ὅτι εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης καλλιεργοῦσι τούτους διὰ σπορᾶς, διότι εἶναι καλλίστη τροφή.

Ἐν καιρῷ ταραχῶν, πάντες οἱ ἐρχόμενοι ξένοι εἰς τὴν νῆσον θεωροῦνται ὑποπτοι· διὰ τοῦτο ἀντὶ νὰ παρουσιασθῶσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὰς θύρας τῆς πόλεως τῶν Χανιῶν, ὁ Κώστας καὶ ἡ Σωσάννα Ραμὼ μετέβησαν κατὰ πρῶτον εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ὅπως ἀναμιγνυόμενοι τῷ πλήθει εἰσέλθωσι μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ οὕτως ἀποφύγωσι τὸν κίνδυνον τῆς συλλήψεώς των.

Τὸ νεκροταφεῖον τῶν ὀθωμανῶν εἶναι ἐπίσης κῆπος εὐρὺς καὶ δημόσιος. Οὐδεὶς φόβος ἐκ δεισιδαιμονίας προερχόμενος ἀπομακρύνει τοὺς μουσουλμάνους ἐκ τοῦ τόπου τούτου τῆς ταφῆς, ὃν οὐδέποτε περιβάλλουσι διὰ τοίχου ἢ ἄλλως.

Οἱ δύο ἡμέτεροι νεανίαι εἰσέδυσαν μεταξὺ τῶν μνημείων, ὧν οἱ λίθοι ὄρθιοι κείμενοι, κατὰ θρησκευτικὸν ἔθιμον τῶν τούρκων, παρουσιάζουσι πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ θεατοῦ τὰς καλλιγραφικὰς ἐπιγραφὰς τοῦ Κορανίου. Ἐστολισμένοι δὲ εἰς τὴν κορυφὴν διὰ πρασίνου τουρβανίου ἢ ἐρυθροῦ φεσίου, ὑπὸ τῶν ἁπλοϊκῶν, οἱ λίθοι οὗτοι ὁμοιάζουσι μεμονωμένως θεώμενοι πρὸς τὰς χονδροειδεῖς ἐκείνας ἀπὸ καρτονίου κατεσκευασμένας πλαγγόνας, αἵτινες οὐδεμίαν ὁμοιότητα ἔχουσι πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀφοῦ μάλιστα τὸ σῶμα αὐτῶν εἶναι ἐντελῶς δύσμορφον, καὶ δὲν φέρει βραχίονας. Ἐν συνόλῳ δὲ τοὺς λίθους τούτους δυναταί τις νὰ ἐκλάβῃ ὡς γιγάντειον παίγνιον ζατρικίου.

Ἡ διάβασις ἐκ τοῦ νεκροταφείου τούτου ὑπῆρζε μακρά. Ἀπὸ καιροῦ δ' εἰς καιρόν, σιωπηλόν τι ὄρνεον, ἐσηκώνετο ἀπὸ τῆς ἡσύχου αὐτοῦ θέσεως, ὑπὸ τοῦ κρότου τοῦ διαβάτου ἀναγκαζόμενον, καὶ ἵπτατο ἡσύχως, ἐν εἴδει μεθύσου ἀνεγειρομένου, καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν ἐπανεκάθητο ἐπὶ τοῦ τουρβανίου ἑτέρου τινὸς τάφου.

Τῇδε κακεῖσε βούβαλοί τινες μὲ ὄμμα κενὸν ὡς τῶν καπνιζόντων τὸ ὄπιον, ἔβοσκον παρὰ τῷ νεκροταφείῳ ἐν νεκρικῇ σιγῇ, καταβιβρώσκοντες τὸ παχὺ χόρτον, ὅπερ παρὰ τοῖς τάφοις φύεται. Ὁ ἱδρὼς τοῦ δέρματος αὐτῶν ἀνέδιδε διαπεραστικὴν ὀσμὴν μόσχου. Ἀπὸ τοῦ πυκνοῦ δὲ φυλλώματος τῶν ἑκατοντούτιδων καὶ πλέον κυπαρίσσων ἠκούετο ὁ γλυκὺς τρυσμὸς τῶν τρυγόνων, αἵτινες κατ' ἔτος κατασκευάζουσιν ἐκεῖ τὰς φωλεάς των.

Ὁ Κώστας καὶ ἡ σύντροφος αὐτοῦ ἠκολούθησαν μετὰ μοναδικῆς ἀδιαφορίας ὅμιλόν τινα κατοίκων, οἵτινες ἐπέστρεφον εἰς τὴν πόλιν. Εὐτυχῶς δὲ συνήντησαν ἐν ταῖς θύραις τῆς πόλεως τοὺς σκοποὺς μᾶλλον καταγινομένους νὰ παίζωσι μὲ τὰς κομβοδόχας των, ἢ νὰ ἐξετάζωσι τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν πόλιν διαβάτας.

Ἡ πρώτη φροντὶς τοῦ Κώστα καὶ τῆς Σωσάννας ὑπῆρξεν νὰ ζητήσωσι τὸ μέρος, ἔνθα ὁ διοικητὴς κατῴκει. Φθάσαντες δὲ πρὸ τοῦ μεγάρου αὐτοῦ, ἐξήτασαν πτωχήν τινα γραῖαν, εἰς ἣν ἐνεχείρισαν νόμισμά τι, καὶ ἥτις τοῖς ἐπέδειξε τὰς θυρίδας τῆς κατοικίας τῆς Ραλλοῦς.

Πλὴν ὤφειλον νὰ ἀναμένωσι τὴν ἔλευσιν τῆς νυκτός.

Ἀφοῦ ἀμφότεροι περιεπλανήθησαν δίκην τυχοδιώκτου τῇδε κακεῖσε ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν Χανίων, αἵτινες εἰσὶν ἐστολισμέναι ἔτι διὰ τῶν βενετικῶν οἰκιῶν, ἀνεπαύθησαν ἔν τινι χανίῳ, προσμένοντες τὴν ἔλευσιν τῆς ἑσπέρας.

Ἡ τύχη τοὺς ὡδήγησεν παρά τινι συμπατριώτῃ τοῦ Κώστα θιασώτῃ τῆς κατὰ τῶν καθεστώτων ἐπαναστάσεως, ὃν ὁ Θεοχάρης ἐνόησεν ἀμέσως ἐκ τῶν πρώτων ἀνταλλαχθεισῶν λέξεων. Ἀμέσως δὲ συνωμίλησαν κρυφίως καὶ μετ' ἐλευθεριότητος περὶ τῆς ἐπαναστάσεως, ἐπιφυλαχθέντος τοῦ

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ἀσθενοῦντος τοῦ κ. Δ... βαρέως:

— Ἰατρέ; ὁ σύζυγός μου, τί κάμνει ὁ σύζυγός μου;

— Τίποτε, θάρρος, θάρρος;

— Δηλαδή; εἶναι καλλίτερα;

— Τίποτε, θάρρος, θάρρος.

— Δηλαδή, εἶναι χειρότερα;

— Τίποτε, θάρρος, θάρρος.

— Καλά, μὰ τί ἐννοεῖτε;

— Μὰ σᾶς λέγω, τίποτε, θάρρος, θάρρος, Κυρία μου, νὰ ἔρχητε.

— Μὰ ξεύρετε, θέλω νὰ γνωρίζω ἐγκαίρως ἰατρέ, διὰ νὰ μὴ μένω μόνη. Ξεύρετε δὲν ἔχω ἄλλον 'ς τὸν κόσμον, καί... ἂν πάθῃ τίποτε, ὁ σύζυγός μου....

— Καλά, θὰ σᾶς εἰδοποιήσω, ἅμα ἴδω συμπτώματα.... σημεῖα.... θανά....

— Ὤ! ὄχι, ἰατρέ μου.... θὰ ἦναι ἀργά....

— Πολὺ καλά, θάρρος, θάρρος, πλησιάζει.

— Θάρρος, ὅσῳ θέλεις ἰατρέ μου....

Διάλογος μεταξὺ δύο συζύγων:

— Ἀνέγνωσες, ἀγαπητή μου, λέγει ὁ σύζυγος πρὸς τὴν πολύλογον καὶ ἀθυρόστομον συμβίαν του, τὴν «Φύσιν;» Εἶδες τί παραδείγματα εὐζωΐας, φιλοζωΐας καὶ οἰκογενειακῆς εὐδαιμονίας ἀναφέρει; Σὲ παρακαλῶ νὰ τὴν ἀναγινώσκῃς πάντοτε καὶ νὰ συμμορφοῦσαι πρὸς ὅσα γράφει.

— Ναί, φίλε μου, πλὴν ἀγνοεῖτε ὅτι, γυνὴ καὶ Φύσις εἶναι δύο πράγματα ὁλοσχερῶς ἀσυμβίβαστα;

— Διατί;

— Διότι, ἐὰν ἐβαδίζομεν καὶ συνεμορφούμεθα πρὸς τὴν Φύσιν, ἡ κόλασις θὰ ἦτο περιττή.

Εἶναι ἑορτὴ τῆς Ἑλένης. Πάντες τὴν συγχαίρουσι καὶ αἱ πλεῖσται γνωριμίαι της τῇ ἀποστέλλουσι δῶρα καὶ ἀνθοδέσμας. Ἐν τούτοις, κατήφειά τις προδίδει μεγάλην ταραχὴν τῆς καρδίας της.

— Δὲν μοὶ λέγεις, τί ἔχεις; ἐρωτᾷ αὐτὴν ἡ στενὴ φίλη της Μαρία.

— Φαντάσθητι, ἀγαπητή μου, ὁ Μ... μοὶ ἔστειλε μόνον τὸ ἐπισκεπτήριον του, ἄνευ ἀνθοδέσμης, ἄνευ δύο λέξεων, ...τίποτε....

— Ἔ! καὶ μὲ τοῦτο φρονεῖς, ὅτι δὲν σὲ ἀγαπᾷ;

— Βεβαίως. Ἀφοῦ ὁ Ν... ὁ Δ... καὶ ὁ Π... ἰδὲ τί ἀνθοδέσμας καὶ τί ὡραίους στίχους μοὶ ἔγραψαν. Πλὴν εἶναι παρατηρημένον εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, εἰς ἄλλον κλίνει ἡ καρδία τῆς γυναικός, καὶ ἄλλοι σὲ ἀγαποῦν εἰλικρινῶς, ἄλλοι σὲ λατρεύουν.

Αἱ δεσποινίδες Ἀγγελικὴ καὶ Τασὼ ἐκμυστηρευόμεναι τὰς ἀδυναμίας των:

— Ναί, Τασώ μου, σὰν τρελλὸς κάμνει ὁ καϋμένος δι' ἐμέ, μοὶ ὑπόσχεται τόσα πράγματα, πίστιν αἰωνίαν, ἀφοσίωσιν, τὸ πᾶν... Τί ἄγγελος ποῦ εἶναι!

— Ὁ Δημοσθένης;

— Ναί, ὁ Δημοσθένης, ὁ Δημοσθένης μου τὸ πουλί μου... ἡ ψυχή μου...

— Μά, αὐτὸς εἶναι ἰδικός μου, χθὲς ἐνόησε τὰ πάντα ἡ μήτηρ μου καὶ καλέσασα αὐτὸν μὲ ἐζήτησεν ἐπιμόνως.

— Ποῖος; αὐτός! ὁ ἄθλιος! ὁ ἐλεεινός! ὁ ποταπός!

— Δὲν εἶναι ἄθλιος καὶ ποταπός, εἶναι ὁ εὐγενέστατος καὶ εἰλικρινέστατος τῶν ἀνθρώπων!

— Χά! χά! χά! τί μωρὰ ποῦ εἶσαι. Αὐτὸς εἶναι ἀρραβωνισμένος μὲ τὴν Κ... Δ... Νά! διάβασε!

— Μπᾶ! ἔτσι τὸ ἔλεγα! αὐτὸν ἤθελα ἐγὼ ν' ἀγαπήσω; τὸν τυχοδιώκτην! τὸν παληάνθρωπον!

Κώστα νὰ ἀναφέρῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα, καὶ συστήσαντος τὴν Σωσάννα Ραμὼ ὡς σύζυγόν του.

Πλὴν ἀναγνωρίσας αὐτοὺς ὁ καφεπώλης.

— Καὶ τί κάμνει ὁ λαχαγὸς Ἀντωνόπουλος; ἠρώτησε μετ' ἀφελείας.

Ὁ Κώστας ἔκπληκτος, ἐζήτησε νὰ λάβῃ τὸ πιστόλιον του, ἐνῶ ἡ σύντροφος αὐτοῦ, ἐρυθριάσασα ἐξ αἰδοῦς, ἡτοιμάζετο νὰ λιποθυμήσῃ.

Ἀλλ' ὁ καφεπώλης προλαβὼν δυσάρεστον σκηνήν, ἐγέλα ἐξ ὅλης καρδίας.

— Μὴ φοβεῖσθε, τοῖς λέγει, δὲν ἐνθυμεῖσθε, ὅτι πέρυσι εἴμεθα μαζὺ εἰς Ναύπλιον; ἤμην ὑπαζιωματικὸς εἰς τὸν λόχον τοῦ λοχαγοῦ κ. Ἀντωνοπούλου.

— Μπᾶ! εἶπεν. . . .

— Ναί! ἐγὼ εἶμαι, ὅπου ἐλιποτάκτησα μὲ τὴν γυναῖκα τοῦ παππᾶ . . . ποῦ νὰ τὴν πάρῃ ὁ διάβολος. Ἄχ! αἱ γυναῖκες!

Τότε ὁ Κώστας καὶ ἡ Σωσάννα Ραμὼ ἐξερράγησαν εἰς γέλωτας.

— Φαίνεται, ὅτι ἡ σελήνη τοῦ μέλιτος δὲν διήρκεσε πολύ, προσέθηκεν ὁ Κώστας, ἀλλὰ ἀδιάφορον, θὰ τὰ εἴπω αὐτὰ τοῦ παππᾶ, ὅστις τὴν ζητεῖ ὁ καϋμένος. Καὶ δύναμαι νὰ ἴδω αὐτὴν τὴν γυναῖκα;

— Καὶ μήπως εἰξεύρω καὶ ἐγὼ ποῦ εὑρίσκεται; Ποτὲ δὲν θὰ πιστεύσητε τὰς πικρίας καὶ τὰ βάσανα, ὅπου ὑπέφερα ἐξ αἰτίας της. Φαντάσθητε, εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας, ἡ Βάδια—ὀνομάζεται Βάδια—καὶ ἐγώ, εἴμεθα πολὺ εὐτυχεῖς, ἀλλὰ πρέπει ὅλος ὁ κόσμος νὰ τὰ μάθῃ.

— Ὥστε, τὸ διαζύγιόν της δὲν τὴν ὠφέλησε ποσῶς;

— Οὔτε οἱ νέοι γάμοι της ἤξιζαν περισσότερον.

— Αὐτὴ ἡ γυναῖκα ἦτο ὁ διάβολος ἐνσαρκωμένος, καθ' ἡμέραν ἔκλαιε, ἐφώναζε, ἐβλασφήμει, ὡς κόλασις!

— Μὰ τί ἀπέγειν, τέλος πάντων;

— Δὲν εἰξεύρω, ἐγὼ ἀπηλλάχθην ἀπ' αὐτήν. Ἡ Σύνοδος ἐκήρυξε διαλελυμένους ἀμφοτέρους τοὺς γάμους, καὶ τοῦ ἱερέως καὶ ἐμοῦ. Ἐννοεῖται, ὅτι, συνεπείᾳ τούτου, ἡ Βάδια διὰ νὰ ζήσῃ ἀκόμη καλλίτερον, ὑπανδρεύθη μὲ ἕνα ἔμπορον τῆς Σαντορίνης.

— Τί ὡραῖον πρᾶγμα αὐτὸ τὸ διαζύγιον, εἶπεν ἡ Δεσποινὶς Ραμὼ γαλλιστί. Μὲ αὐτὸ εὐκόλως τις ἠθικοποιεῖται.

Ὁ καφετζῆς ὑπεσχέθη εἰς τὸν Κώστα νὰ ταχθῇ ὑπὸ τὴν σημαίαν του μόλις αἱ ἐχθροπραξίαι ἀρχίσωσιν. Ἄλλως τε καὶ αἱ ὑποθέσεις του δὲν ἔβαινον ποσῶς καλῶς καὶ ὤφειλε τρία ἐνοίκια εἰς τὸν οἰκοκύρην του, ὅστις ἦτον Ὀθωμανός.

Ἤδη τὸ σκότος ἤρχιζε νὰ διώκῃ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ ὁ Κώστας ἐνεθυμήθη ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ σχεδίου του, ὅπερ τὸν ὡδήγησεν ἐκεῖ.

— Ἐβράδυνα, ὅσον ἠδυνήθην, τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ μας, εἶπε τότε πρὸς τὴν σύντροφόν του. Ἀφοῦ θὰ μεταβῇς ἤδη νὰ ζήσῃς παρὰ τῷ Φώτῃ Πασσᾷ, ἐλπίζω ν' ἀκούσῃς κροσεχῶς νὰ ὁμιλῶσι περὶ ἐμοῦ. Ἀλλὰ τίς οἶδε πότε πλέον θὰ ἑνταμωθῶμεν... ἡ καρδία μου θλίβεται ὡς νὰ ἀπεχωρίζομην ἀδελφῆς τρυφερῶς ἀγαπωμένης. Μὴ λυπῆσαι, καὶ μὴ σοὶ κακοφανῇ, διότι θὰ σὲ ἀποχαιρετήσω ὡς ἀδελφός.

Τότε ἡ Σωσάννα Ραμὼ ἠσθάνθη τὰ χείλη τοῦ νεανίου ἐφάπτοντα τὰ ἰδικά της καὶ ἐπανειλημμένως ἀσπαζόμενα αὐτὴν εἰς τὸ στόμα, κατὰ τὸ ἑλληνικὸν ἔθιμον, καὶ ἐν ταὐτῷ αἷμα διάπυρον καὶ ζωηρὸν διέτρεξε τὰς ἀρτηρίας αὐτῆς.

— Καὶ τέλος πάντων, ἀνέκραξεν ἀφνης, κτυπῶσα τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός της, τί μὲ κωλύει νὰ μὴ σὲ ἀποχωρισθῶ;

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι δρᾶμα πολύπλαγκτον μὲ εἰρηνικωτάτην λύσιν: τὴν Ἀθανασίαν.

×

Ἡ καρτερία σώζει πάντοτε ἀπὸ τῆς καταστροφῆς. Δυστυχεῖς ὅσοι ἀπώλεσαν τὴν γενναιότητα καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς ψυχῆς μάτην θὰ ζητήσωσι πᾶσαν ἐλπίδα.

×

Ἐγεννήθημεν διὰ νὰ ἀποθάνωμεν· οὕτω σκέπτεται ὁ ὑλιστής. *Ἀποθνήσκομεν διὰ νὰ ζήσωμεν·* οὕτω πιστεύει ὁ Χριστιανός. Ὁποῖον χάσμα πεποιθήσεων!

×

Ἡ εὐτυχία εἶναι ὡς ἡ ὕαλος. Λάμπει, ἀλλὰ καὶ θραύεται εὐκόλως.

Δίκ.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

37

Αἴνιγμα.

Πρὶν ἢ γενῶ νεκρόν,
στὸν Οὐρανὸν ψηλὰ
τρέχω, φέρομαι γοργά.
Ἀλλ' ἂν ἐκ τύχης μείνω
χωρὶς κεφάλι καὶ λαιμὸν
δίχως λέξεις μὲ δηλώνεις
ὅταν τὰς ὀφρῦς ὑψώνῃς,
κ' εὐκολώτατον νὰ γίνω
τῆς Εὐβοίας μας βουνὸν
ἢ τι Κράτος μακρυνόν.

38

Πρὸς συμπλήρωσιν

Ε..ι..ο.—.α—.ι.η—α..α.ε.α—

39

Κυβόλεξον.

Μ . . .
. . Η .
. Η . .
. . . Ε

40

Λογόγριφος.

Διὰ τῶν γραμμάτων τῶν ἑξῆς λέξεων ν' ἀποτελεσθῇ γνωμικόν τι:

Ἔ! τὸ Δέλτα, τὸ πανὶ ἡμεῖς.

41

Περίεργον ἐρώτημα.

Ὁποία σχέσις μεταξὺ εἴκοσι βοῶν καὶ οἴκου κατεδαφισθέντος;

Ἀραβικὸς Ἵππος

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 28 φύλλῳ αἰνιγμάτων.

29. **Αἴνιγμα.**

ΙΡΙΣ

Ἔλυσεν αὐτὸ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Κ. Τσακάκης.

30. **Μεταγραμματισμός.**

ΚΥΚΝΟΣ—ΚΥΚΛΟΣ

31. **Ἱστορικὴ ἐρώτησις.**

ΚΡΑΤΗΣ Ο ΘΗΒΑΙΟΣ

32. **Κυβόλεξον.**

Χ ή ρ α
η π α ρ
ρ α φ ὴ
ἄ ρ η ς

33. **Πρὸς συμπλήρωσιν.**

Ο ΦΟΒΟΣ ΦΟΝΕΥΕΙ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

Φ. Ι. Σ. Ἀθήνας. Ὑμετέρα διατριβὴ ἐλήφθη· δημοσιευθήσεται δὲ μετὰ δημοσίευσιν ἐκτεταμένης σχετικῆς διατριβῆς μας περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, κατ' ἀνάγκην. Εὐχαριστοῦμεν διὰ συνεργασίαν σας. — Δ. Φ. Β. Ἐνταῦθα. Ἐλήφθησαν καὶ εὐχαριστοῦμεν. Δημοσιευθήσεται εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον. Ὁ λόγος τῆς μὴ δημοσιεύσεως τῆς μεγάλης διατριβῆς εἶναι, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι ἔτι ἐπὶ τοῦ τάπητος, ἀμφίβολον καὶ σοβαρόν, καὶ ἐφοβήθημεν νὰ ριψοκινδυνεύσωμεν τὰς ἀρχάς μας, ἄλλως τε καὶ ὁ τρόπος τῆς περιγραφῆς μᾶς ἐφάνη ἀτελής. Δεῖται ἔτι πολλῆς μελέτης.—Α. Κ. Κατσύναν. Συστημένον ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐγνωμονοῦμεν, ὡς καὶ διὰ προθύμους ἐνεργείας σας. Ἀναμένομεν τὴν καθυστεροῦσαν. — Περὶ ὑποθέσεως ἐφροντίσαμεν εἶχε γεέννειδιὰ 69,20—Ἀλ. Ζ. Ἐνταῦθα. Ἐλήφθησαν, πλὴν λυπούμεθα ἐπὶ τῇ μὴ δημοσιεύσει ὡς ἐλαφρὰ ὄντα καὶ μὴ πρακτικά. Προτιμήσατε συνῳδὰ τῷ ἐν τῷ ἑῳ φύλλῳ τῆς «Φύσεως» προγράμματι τὰ χρήσιμα, πρακτικὰ καὶ ἐνδιαφέροντα. Ἐπὶ ἀνοφερομένης ἐνεργείας σας, εὐχαριστοῦμεν πολύ. — Ἀρ. Ἵπ. Ἐνταῦθα. Εὐχαριστοῦμεν πολύ. — Α. Λ. Ἀργοστόλιον. Ὑμετέρα ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολύ. Γράψωμεν προσεχῶς. Ζητούμενα φύλλα ἀποστέλλονται σὺν παρόντι. — Μ. Γ. Βράϊλα. Δελτάριον ἐλήφθη. Νέον συνδρομητὴν ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν σειρὰν «Φύσεως». Ἀπόδειξιν ἀποστέλλομεν. Ἀναμένομεν γραφόμενα. Εὐχαριστοῦμεν. — L. L. Giurgevo. Ὑμετέρα συνδρομὴ ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Ἀπόδειξις στέλλεται σὺν παρόντι φύλλῳ. — G. C. Odessa. Ἀποδεῖξεις σᾶς ἀπεστείλαμεν· Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας. — Σχολάρχην Ληξούριον. Συνδρομὴ ἐλήφθη, ἀπόδειξις παρεδόθη κ. Π. — Ν. Θ. Κέρκυρᾶν. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐγνωμονοῦμεν. Ἔχει καλῶς. — Μ. Μ. Πάτρας. Ἐλάβαμεν, εὐχαριστοῦμεν. — Δ. Κ. Λάρισσαν. Παραγγελία σας ἀπεστάλη ὑμῖν χθές. Γνωστοποιήσατε παραλαβήν.

Πρὸς τοὺς καθυστεροῦντας ἔτι τὴν συνδρομήν των.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» θεωρεῖ καθῆκον αὐτῆς ὅπως παρακαλέσῃ τοὺς μὴ ἀποστείλαντας ἔτι τὴν ἑαυτῶν συνδρομήν, (ἴσως ἕνεκα τοῦ εὐτελοῦς αὐτῆς), ἵνα σπεύσωσι νὰ τὴν ἀποστείλωσι, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν βαδίζομεν εἰς τὸν ἕβδομον μῆνα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της, καὶ πολλαὶ τοιαῦταὶ ἀποτελοῦσι ποσὸν ἀναγκαῖον ἀπέναντι τῶν θυσιῶν, εἰς ἃς ὑποβαλλόμεθα, καὶ ἀφ' ἑτέρου, διότι οἱ μὴ πληρώσαντες ἐγκαίρως θ' ἀποκλεισθῶσι τοῦ δικαιώματος τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὰς κληρώσεις τῶν λαχείων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ τῶν λαχειοφόρων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἐξ ἀνάγκης δὲ θὰ ἐπέλθῃ καὶ ἡ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

Παρακαλοῦνται δ' ἐν ταύτῷ, ὅσοι τῶν Κυρίων τούτων δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ διατελῶσι συνδρομηταὶ τῆς «Φύσεως» νὰ δηλώσωσι τοῦτο ἡμῖν, ἢ νὰ μᾶς ἐπιστρέψωσι τὸ φύλλον, διότι πολὺ ἄδικον εἶναι νὰ ἐξακολουθῶμεν ὑποβαλλόμενοι καὶ εἰς ταχυδρομικὰ ἔξοδα χάριν αὐτῶν καὶ εἰς κόπους ματαίους, ἕνεκεν ἀδικαιολογήτου σιγῆς.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ